

RESUM INTERVENCIÓ TAULA RODONA “1 DE CADA 5”. 13/12/13

QUE OFERIM DES DELS NOSTRES SERVEIS?

L'ajuntament de Tortosa, donant compliment a la legislació vigent en matèria de serveis socials (12/2007) i de protecció a la infància i l'adolescència (14/2010 LDOIA), així com a la Llei de Bases de Règim Local, exerceix la seva competència en matèria de serveis socials bàsics, aquests tenen entra d'altres tasques la de vetllar per la infància i l'adolescència del seu àmbit d'actuació.

Serveis socials bàsics municipals:

Equip Bàsic d'Atenció Social: Actualment està format per 6 TS i 3 ES. Aquest equip és la porta d'entrada al sistema català de serveis socials, és a partir de la feina realitzada per aquests i aquestes professionals que s'inicien la gran majoria dels tràmits relacionats en els serveis socials.

Tots els casos que ens arriben s'aborden des del treball en equip tot assignant un TS referent da cada unitat familiar i un ES en aquelles unitats familiars on hi han infants. Els i les ES son per tant els referent d'infància al nostre equip. Actualment l'EBAS treballa amb més de 2000 exp. Actius.

Els ES de l'EBAS realitzen el seguiment de les famílies ateses i amb periodicitat i especial atenció d'aquelles famílies que es troben en una situació de risc. Es fan visites a domicili i en els casos d'alt risc on la nostra intervenció no és suficient per reduir aquesta situació fem l'oportuna derivació a l'EAIÀ comarcal, amb el que treballem coordinadament.

Servei d'Atenció Domiciliària. Des d'aquest servei, a més d'intervenir en els casos de gent gran i/o persones en situació de dependència, també s'intervé en famílies amb menors en situació de risc

Servei de Centre Obert: el centre obert és un equipament municipal adreçat als infants i adolescents que es troben en una situació de risc, aquesta és valorada pels i les ES de l'EBAS que son els que deriven els casos al centre obert. Actualment l'equip del CO està format per un director una ES i una Monitora. Bàsicament es treballen aprenentatges socials mitjançant la realització de tallers, deures, sortides, etc.. Actualment donem serveis a 51 infants i adolescents.

El CO realitza coordinacions mensuals amb els i les ES de l'EBAS, òbviamment, el treball diari que realitzem amb els i les infants que atenem, ens permet copsar informacions que poden ser de vital importància per els i les ES referents i que els hi poden servir d'alerta o confirmar la sospita de maltractaments.

QUE PODEM FER PER MILLORAR LA DETECCIÓ I PREVENCIÓ DE L'ABÚS SEXUAL I ALTRES MALTRACTAMENTS?

Pel que fa als abusos sexuals, crec que és força difícil tant la detecció com la prevenció.

No existeix un perfil fidel de l'abusador, més enllà dels intents de creació de perfils que a grans trets conclouen que el 80% els realitzen homes, preferentment de mitjana edat i habitualment sobre el sexe contrari, però el realitzen homes i dones, joves(fins i tot adolescents) i grans i sobre el mateix

o l'altre sexe. Hi ha abusadors ocasionals(aprofiten la seva condició dominant), pedòfils (depredadors), de totes les classes socials i amb tots els nivells formatius i professions. El que si que sembla clar és que en quasi tots els casos hi ha un “treball previ”, és a dir, hi ha un moment més o menys llarg on des d'una posició de dominància es treballa la confiança del menor, i fins i tot de la família, per finalment tenir el menor sota control. (i és en aquest aspecte on crec que cal incidir la tasca preventiva)

Pel que fa al perfil de la víctima, tampoc s'escapa ningú, sembla que hi ha major incidència en preadolescents pel fet que mantenen la innocència infantil però amb l'inici dels canvis corporals de transició sobre tot en nois donat que sembla que un cop han fet els canvis perden l'interès de l'abusador. En aquest punt cal fer especial atenció sobre els infants discapacitats i en nens petits, donat que la seva dificultat per expressar o fins i tot per interpretar allò que els està passant els converteix en objectiu fàcil.

Crec que el que cal per millorar la prevenció és introduir aquests temes en l'educació formal. De la mateixa manera que els hi ensenyem qüestions com ara els perills del consum o temes relacionats amb el “civisme” o d'altres temes relacionats amb la ciutadania.

A nivell intrafamiliar, habitualment ensenyem als nostres fills i filles conceptes de respecte als adults, de certes normes de comportament social que davant de situacions d'abús poden no ser favorables, i el que quasi mai treballem l'expressió i la compressió de les emocions

Hi ha programes basats en tallers adaptats a les diferents edats maduratives dels menors que ens poden ajudar, si més no, a que el menor detecti situacions d'alerta i s'autoprotegeixi, cal fer educació emocional amb els nostres infants i adolescents, hem d'aprendre a identificar i interpretar els nostres sentiments i emocions, normalment solen ser una potent veu d'alarma.

Alguns temes a tractar per edats:

INFANTS

EL MEU COS ÉS MEU

NO ES TOCA SENSE EL MEU PERMÍS

DIFERENCIAR LES PARTS
MÉS ÍNTIMES DEL COS

HI HA PARTS DEL COS ESPECIALMENT PROTEGIDES

CARÍCIES BONES

EM FAN SENTIR BE

CARÍCIES DOLENTES

EM FAN SENTIR EXTRANY

APRENDRE A DIR NO

BONS SECRETS

SOBRE COSES BONES

MALS SECRETS

SOBRE COSES DOLENTES

CAL EXPLICAR-LOS

XARXA DE CONFIANÇA

DINTRE I FORA DEL CERCLE FAMILIAR

PERSONES ADULTES

NO TOTES SON BONES

ADOLESCENTS

LA RELACIÓ SEXUAL ARRIBA FINS ON TU VOLS

REBUTJA EL XANTATGE

TENIR PARELLA ESTABLE NO VOL DIR SOTMETRE'S ALS SEUS DESITJOS

SER EL PREFERIT/A D'UN ADULT NO COMPORTA RES MÉS QUE AIXÒ, EL SEXE NO EN FORMA PART.

ÉS POSSIBLE L'AMISTAT SENSE SEXE

ELS TEUS PARES NO SON ELS TEUS AMICS, SON ELS PARES.

ELS TEUS FAMILIARS NO SON ELS TEUS AMICS, SON LA TEVA FAMÍLIA

L'AFECTIVITAT I L'AMOR, TOT I FORMAR PART DE L'ÀMBIT PRIVAT, NO S'AMAGUEN, CAL DESCONFIAR DELS QUI NO T'HO DEIXEN EXPLICAR.

CAL FORMACIÓ ALS PROFESSIONALS EN :

· **DETECCIÓ I INTERPRETACIÓ DE SÍMPTOMES.** Cert és que la major part d'infants que pateixen abusos sexuals o altres maltractaments manifesten canvis en el seu comportament habitual, tot i que aquests poden manifestar-se mitjançant tot un ventall de comportaments tan dispars com la vergonya a entrar als vestidors del cole o la promiscuïtat, per tant, no és tant el comportament en sí mateix com la comparació entre “abans i ara”. La lectura i interpretació d'aquests canvis és el que ens pot ajudar a millorar la detecció i en aquest sentit, cal fomentar la formació, si més no en l'àmbit dels i les professionals que treballem directament en infants i adolescents.

· **REACCIÓ DEVANT DEL RELAT DEL/LA MENOR.** Molts cops, de sobte o en el moment buscat, els menors inicien un relat que et sol deixà perplex. Com reaccionem davant del primer relat de l'infant i/o adolescent pot determinar en gran mesura el desenvolupament posterior. Sempre hi ha una persona que acaba sent la “confident” del que està patint l'infant i no sempre disposa de la formació adient per entomar adequadament aquesta confiança. Els pares i mares també necessiten orientació per afrontar correctament aquest paper, de vegades es tendeix a culpabilitzar al menor, encara que sigui de passada, quan l'únic/a culpable és sempre la persona abusadora.

· **VERACITAT DEL RELAT DEL MENOR.** D'igual manera que ens preocupem del benestar dels menors, cal tenir present que, encara que sigui poc habitual, poden haver falses acusacions, que poden generar un dany irreparable a les persones acusades. És per aquest motiu que aquest és també un tema formatiu important.

QUE DEMANEM ALS ALTRES?

Millora del treball en xarxa: no solament treball coordinat

Ampliació del RUMI a totes les administracions i departaments implicats

Inclusió de programes formatius periòdics als centres escolars

Augment dels programes formatius interdepartamentals per professionals